de geo

Gebieden
Zuid-Amerika

vwo SE CE

3. Zuid-Amerika: wereldspeler?

§3.2 Zuid-Amerika in de wereld

Deelvragen

- Wat is de betekenis van Zuid-Amerika in een wereld van handel en globalisering?
- Wat zijn de gevolgen van de globalisering voor de Zuid-Amerikaanse samenleving?
- Hoe ziet de toekomst van het continent in de wereld eruit?

§3.2 Zuid-Amerika in de wereld

Global player

► Rol van Zuid-Amerika in wereld wordt groter en beeldvorming verandert door:

– economische en politieke verbanden

– ontwikkelingen op cultureel gebied (voetbal, Olympische Spelen)

● BRICS-land Brazilië is belangrijkste economische speler van regio:

– niet alleen landbouwproducten ook technologisch hoogwaardige goederen

● maar aandeel in BRICS met 9% van totale bbp beperkt

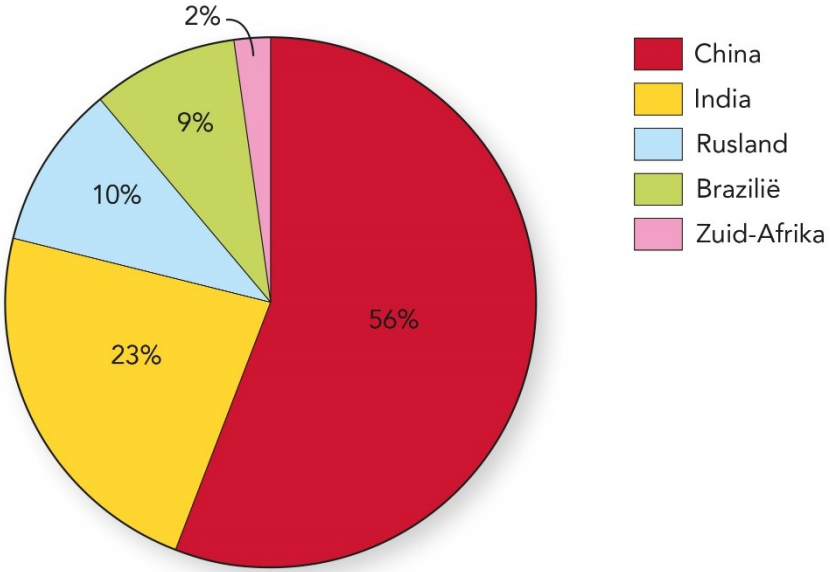

§3.2 Zuid-Amerika in de wereld

Handel en globalisering

► Afgelopen 50 jaar is handel van Zuid-Amerika met rest van de wereld enorm toegenomen. Wat opvalt:

- **aandeel in wereldhandel** is (nog?) beperkt
- **interne handel** binnen Mercosur en Pacifische Alliantie is beperkt
- **aantal handelspartners** blijft toenemen
- **handelsstromen**

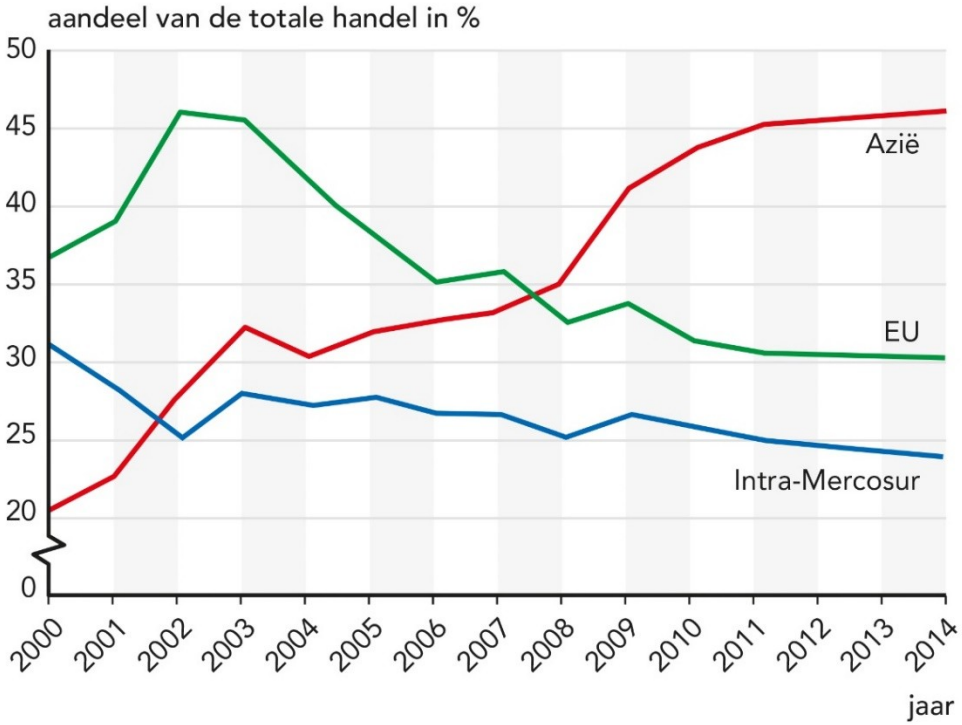

§3.2 Zuid-Amerika in de wereld

Handel en globalisering

- Mercosur: vooral **handel met China** nam toe
  - handelsbalans Mercosur en Pacifische Alliantie in totaliteit negatief
- Brazilië een van de weinige landen in Zuid-Amerika waarvan handelsbalans met China positief is (= meer uitvoer dan

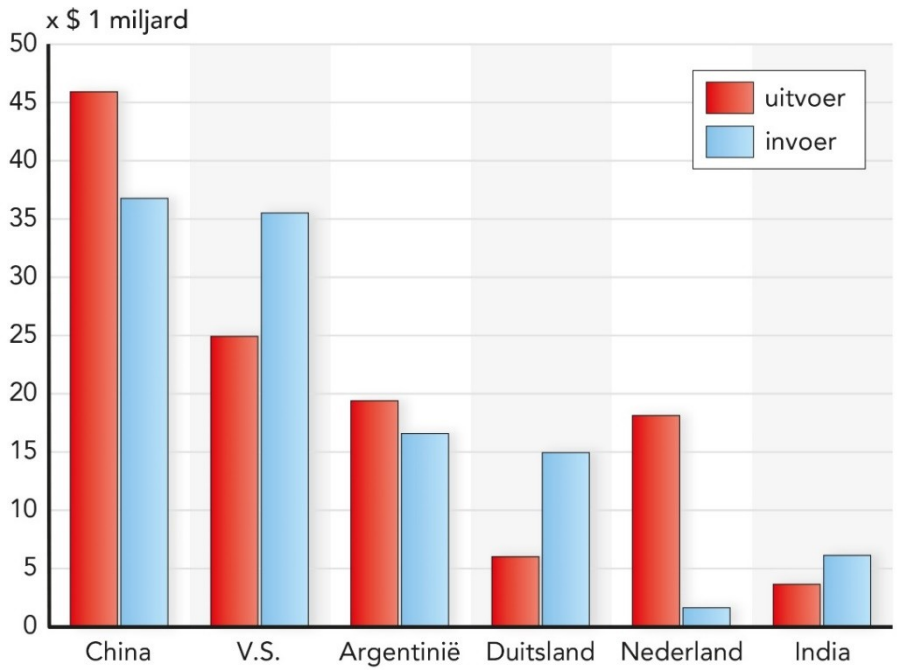

§3.2 Zuid-Amerika in de wereld

Eenzijdige of veelzijdige export

► Door eenzijdige samenstelling van exportpakket is Zuid-Amerika kwetsbaar:

– exportpakket van Mercosurlanden bestaat grotendeels uit **dezelfde producten** → uitwisseling producten binnen Mercosur niet zinvol

● **exportvalorisatie** van primaire goederen is gewenst → zou handelspositie versterken

● gevoeligheid voor **veranderingen in**

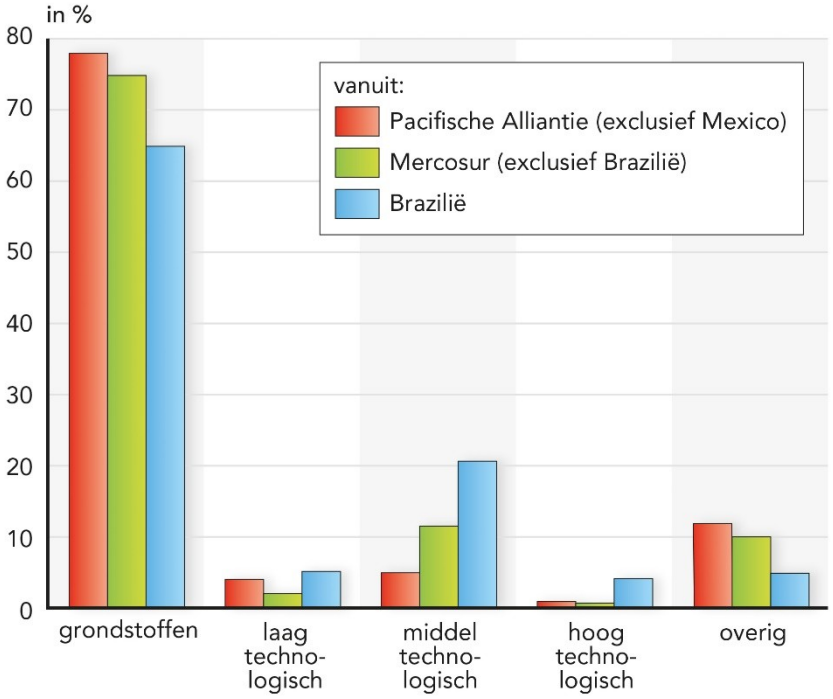

§3.2 Zuid-Amerika in de wereld

Import en buitenlands geld

- Importpakket Zuid-Amerika bestaat vooral uit technisch hoogwaardige goederen.

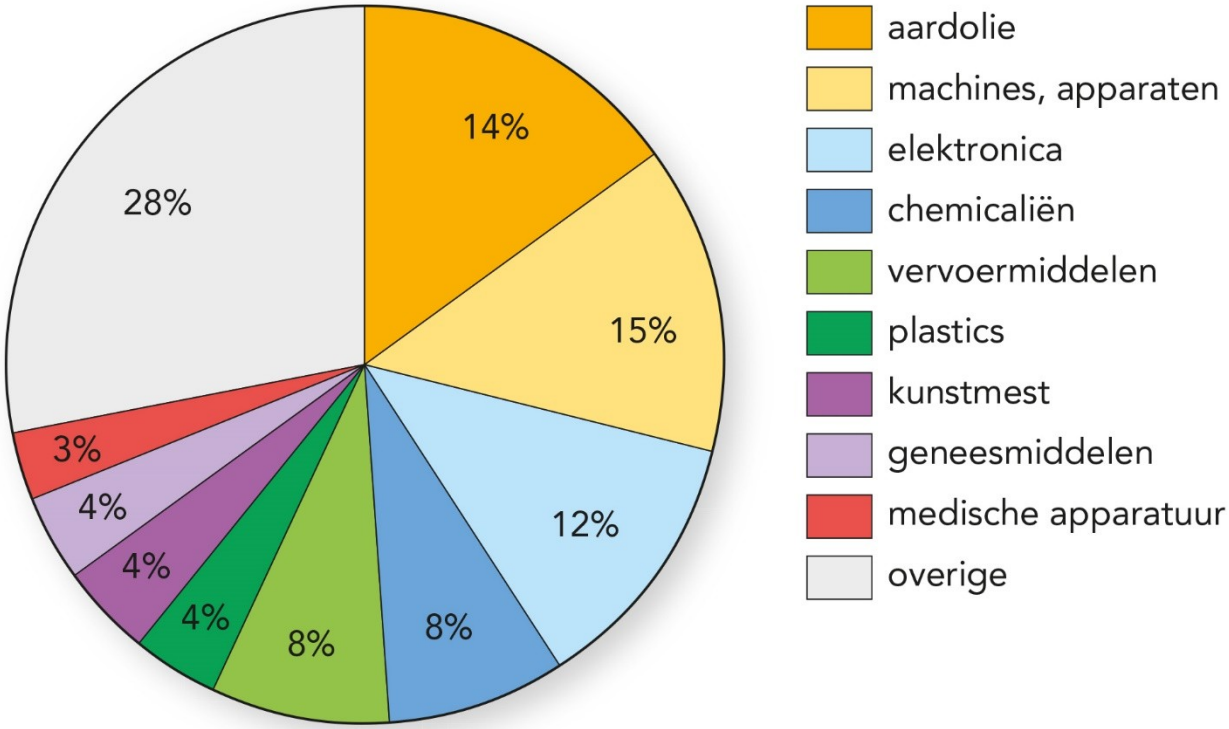

§3.2 Zuid-Amerika in de wereld

Import en buitenlands geld

- **buitenlandse investeringen** (dbi / fdi) leiden tot groei handel
  - meer dan helft buitenlandse investeringen in Zuid-Amerika ging naar Brazilië

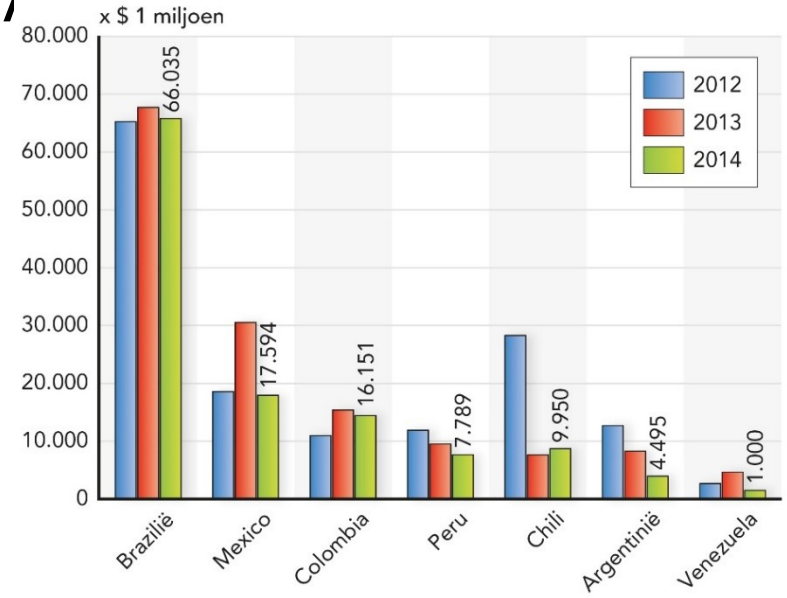

  - laatste jaren afname buitenlandse investeringen

§3.2 Zuid-Amerika in de wereld

Gouden graan hoop voor de Andes?

- Globalisering en liberalisering hebben ook gevolgen op lokaal niveau. Een voorbeeld: de quinoaboeren in Bolivia.
- Quinoa werd in westerse wereld uitgeroepen tot ‘superfood’ → vraag ernaar steeg enorm → **prijsstijging quinoa** → quinoaboeren verdienden meer en konden hun **bedrijf uitbreiden**.
- Problemen:
  - voor arme stedelingen wordt quinoa onbetaalbaar
  - gevolgen voor natuurlijke omgeving: erosie en verstoorde waterhuishouding bedreigen graasgebieden lama’s → voedselgebrek → afname veestapel → minder mest voor akkers → bodem raakt uitgeput

§3.2 Zuid-Amerika in de wereld

Cultuurverandering door toerisme

► Globalisering betekent ook cultuurverandering, bijvoorbeeld door beschikbaarheid moderne communicatiemiddelen (toegang tot internet) en massatoerisme.

- massatoerisme → inkomsten, werkgelegenheid en culturele uitwisseling
  - **nadeel**: verlies van tradities en culturele waarden
- Zuid-Amerika aantrekkelijke vakantiebestemming: goedkoop

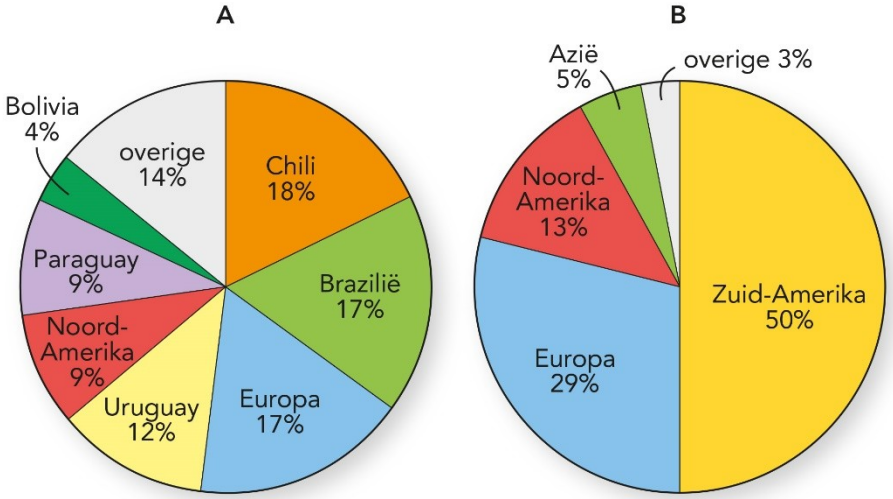

§3.2 Zuid-Amerika in de wereld

Arbeidsmigratie en globalisering

- Arbeidsmigratie speelt rol in: globalisering en cultuuruitwisseling op lokaal en regionaal niveau.
  - Voordeel arbeidsmigratie: migranten sturen **geld naar thuisblijvers** → stimulans voor lokale en nationale economie

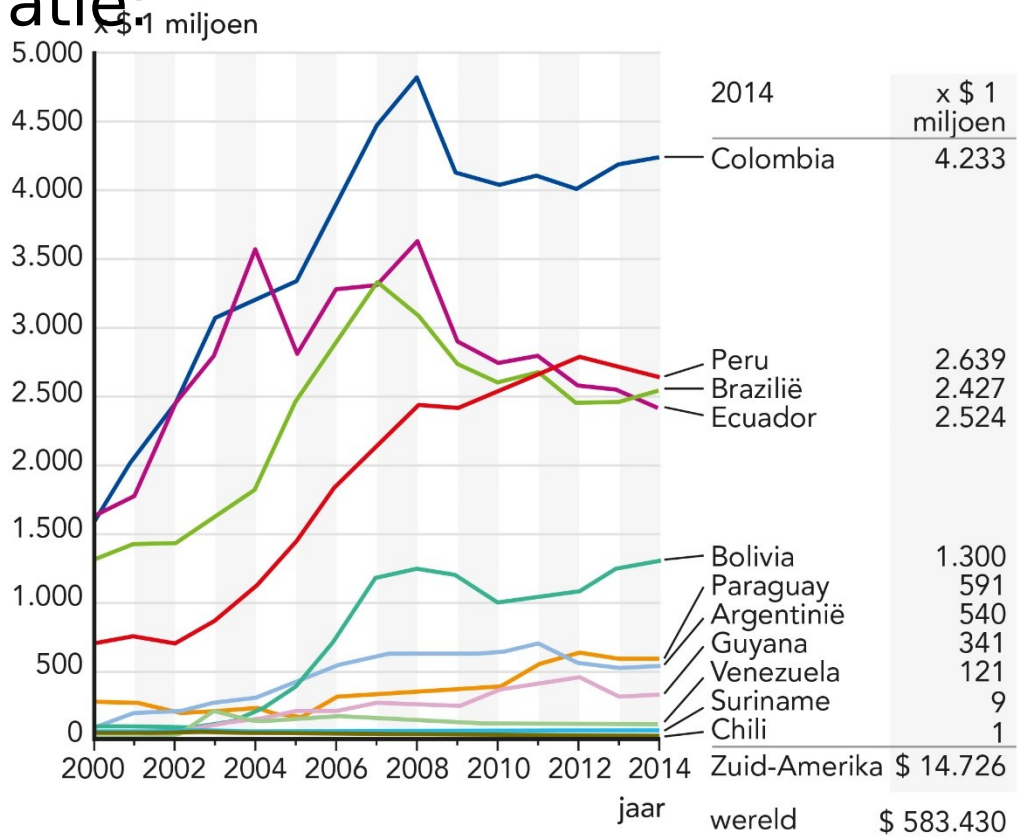

Overschrijvingen door in het buitenland werkende Zuid-Amerikanen naar hun geboorteland